

Sygn. akt I ACz 54/15

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lutego 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący: SSA Andrzej Palacz

Sędziowie: SA Anna Pelc

SA Dariusz Mazurek (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2015 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa (...) **Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**

Spółka Komandytowa w B.

przeciwko R. M. prowadzącemu działalność gospodarczą pod

firmą (...) w R.

o zapłatę

na skutek zażalenia **pozwanego**

na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 3 grudnia 2014 r.,

sygn. akt VI GC 380/13

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że przyznane biegłemu sądowemu Z. D. wynagrodzenie w kwocie 4.844,06 zł obniżyć do kwoty 1.940,55 zł (tysiąc dziewięćset czterdzieści złotych 55/100), a w pozostałym zakresie wnioszek biegłego oddalić.

II. oddalić zażalenie pozwanego w pozostałej części.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy przyznał biegłemu sądowemu Z. D. wynagrodzenie za wykonanie czynności celem sporządzenia opinii w sprawie w kwocie 4.844,06 zł, oddalając w pozostałym zakresie jego wnioszek.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że biegłemu sądowemu zlecono opracowanie opinii w sprawie, lecz z uwagi na zawieszenie postępowania na zgodny wniosek stron, biegły wykonał jedynie czynności celem przygotowania opinii za które przedłożył rachunek. Sąd dokonał weryfikacji przedłożonego rachunku i uznał, że ilość godzin pracy jaką musiał poświęcić biegły na analizę akt sprawy i dokumentacji technicznej urządzeń jest zawyżona.

Sąd uznał, że czas pracy poświęcony przez biegłego na podjęte czynności wyniósł 126 godzin, a nie 171, licząc 31,97 zł za godzinę, co w konsekwencji skutkowało przyznaniem mu wynagrodzenia w wysokości 4.844,06 zł.

Od powyższego postanowienia zażalenie wniósł pozwany zarzucając naruszenie art. 89 ust. 1 i 2 u.k.s.c. poprzez przyznanie biegłemu sądowemu nieproporcjonalnie wysokiego wynagrodzenia w stosunku do wykonanych czynności,

podjętych celem sporządzenia opinii, podczas gdy nakład pracy biegłego, stopień złożoności problemu nie uzasadniał przyznania mu wynagrodzenia w takiej wysokości.

Wskazując na powyższe domagał się zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez przyznanie biegłemu wynagrodzenia w wysokości 1.828,64 zł, ewentualnie uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, iż przyznane biegłemu wynagrodzenie jest niewspółmierne do nakładu pracy. W jego ocenie ilość godzin pracy poświęconej przez biegłego powinna wynieść łącznie 39,5 godzin. Przyjęcie również maksymalnego wskaźnika tj. 1,81 % kwoty bazowej nie znajduje także uzasadnienia z uwagi na przedmiot opinii. Biegły także wskazał na kwotę 250 zł tytułem tzw. kosztów biurowych, nie wskazując dokładnie, co składa się na niniejszą kwotę.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Przepis art. 288 k.p.c. wprowadza zasadę, iż w postępowaniu cywilnym osoba powołana do pełnienia czynności biegłego ma prawo żądać wynagrodzenia za stawiennictwo do sądu i za wykonaną pracę. Potwierdza to przepis § 11 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie biegłych sądowych (Dz. U. z 2005r. Nr 15, poz. 133) stwierdzający, że za wykonanie czynności biegłemu sądowemu przysługuje wynagrodzenie. Zauważyć trzeba, że przepisy te uzależniają przyznanie biegłemu wynagrodzenia, jedynie od skorzystania z jego usług (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 1973 r., sygn. akt II CZ 64/73, Lex 7260).

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. Dz. U. z 2014 r. Nr 1025) wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę określa się, uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy, a wysokość wydatków niezbędnych do wykonania czynności - na podstawie złożonego rachunku.

Przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz. U. z 2013r. Nr 518) wskazują, że wydatki poniesione przez biegłego, niezbędne dla wydania opinii, w tym w szczególności wydatki materiałowe, amortyzację aparatury badawczej oraz koszty dojazdu na miejsce wykonania czynności, biegły dokumentuje za pomocą faktur lub rachunków albo kopii tych dokumentów, a w razie ich braku - za pomocą oświadczenia (§ 8 rozporządzenia).

W przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy dokonał analizy przedłożonego przez biegłego rachunku oraz wskazanych w nim pozycji uznając, że biegły zawyżył ilość godzin pracy jaką musiał poświęcić na analizę akt sprawy, analizę dokumentacji technicznej jak i na inne czynności. Skutkowało to przyznaniem mu wynagrodzenia za 126 godzin pracy w miejsce wskazanych 171 godzin pracy.

Ocena Sądu Okręgowego co do zawyżenia przez biegłego ilości godzin pracy za wykonane czynności jest prawidłowa, lecz wymaga w tym zakresie dodatkowej korekty, jak słusznie podnosi pozwany.

Sąd I instancji winien bardziej wnikliwie rozważyć poszczególne czynności i czas im poświęcony przez biegłego. Treść rachunku i zakres prac w nim wskazanych, jak również czas poświęcony na każdą z tych czynności, zobowiązuje sąd do konkretnego ustosunkowania się do tych danych. Sąd może bowiem skontrolować wskazaną przez biegłego w karcie pracy liczbę godzin niezbędnych do sporządzenia opinii (poświęconych na czynności przygotowawcze i badawcze, łącznie z zapoznaniem się z aktami sprawy oraz na opracowanie opinii wraz z uzasadnieniem) i obniżyć wynagrodzenie wyliczone przez biegłego stosownie do przyjętej przez siebie ilości czasu i nakładu pracy biegłego.

W przedmiotowej sprawie istniały podstawy do przyjęcia, że podana przez biegłego łączna liczba godzin na wykonanie poszczególnych czynności została zawyżona. Podkreślić należy, że jeżeli nie istnieją ogólnie obowiązujące normy czasu

wykonania danej czynności, kwestionowanie rachunku biegłego na tej podstawie, że czynność wymagała mniej czasu, niż to wykazano w rachunku, może być skuteczne tylko wtedy, gdy podane w rachunku ilości zużytego czasu są tak jaskrawo wygórowane, iż opierając się na zwykłym doświadczeniu życiowym można od razu stwierdzić, że biegły niewątpliwie zużył znacznie mniej czasu, niż podaje w rachunku (por.: postanowienie Sądu Najwyższego z 18 sierpnia 1959 r. I CZ 82/59, OSN 1961/2/41).

Nie ulega wątpliwości, że biegły nie sporządził w niniejszej sprawie opinii, lecz w wyznaczonym mu czasie dokonał czynności celem jej sporządzenia. W ocenie Sądu Apelacyjnego godziny przeznaczone na wstępną analizę akt sprawy jak i dokumentacji technicznej są zawyżone i zamiast łącznych 90 godzin powinny wynieść łącznie 24 godziny, przy przyjęciu, że biegły przeznaczył 14 godzin na analizę dokumentacji technicznej. Trudno przyjąć, by zapoznanie się z niespełna trzema tomami akt sprawy i dokumentacji technicznej i dokonanie ich analizy zajęło biegłemu przeszło 90 godzin tj. ponad 11 dni roboczych, przyjmując 8-godzinny dzień pracy.

Na uwzględnienie nie zasługują w całości także wskazane przez biegłego czynności na badanie, oględziny, pomiary (7 godzin), albowiem mieszczą się one w pozycji „wizja lokalna + delegacja - 17 godzin”. Ponadto analiza literatury specjalistycznej (28 godzin), redakcja opinii i uzasadnienie (4 godziny), konsultacje (10 godzin), czy też inne czynności (15 godzin) także nie zasługują w całości na uwzględnienie. Sąd Apelacyjny uwzględnił jedynie 2 godziny z tych 15 godzin „na inne czynności” uznając, że biegły przeznaczył je na sporządzenie pism do Sądu, w których informował o stanie opinii i podjętych czynnościach.

Także poniesione koszty biurowe w wysokości 250 zł nie zostały w żaden sposób udokumentowane.

Zakres wskazanych przez biegłego czynności musi być jasny, precyzyjny i mieć uzasadnienie w pisemnym zleceniu. Nie może zawierać pozycji nieokreślonych, a gdy takie już zawiera to powinno być do nich dołączone oświadczenie biegłego opisujące dokładnie daną czynność. Sąd nie może mieć wątpliwości co do wykonanych przez biegłego czynności. Kosztami bowiem wynagrodzenia biegłego obciążana jest generalnie strona przegrywająca sprawę,

a zatem istotne znaczenie dla stron ma wysokość przyznanego przez Sąd wynagrodzenia dla biegłego.

Sąd Apelacyjny przyjął, że czas pracy biegłego za wykonane czynności celem sporządzenia opinii powinien wynieść 43 godziny, co po pomnożeniu przez kwotę bazową 766,46 zł x 1,81% daje razem kwotę 1.374, 71 zł. Do kwoty tej należało doliczyć kwotę 565,84 zł za dojazdy, co dało łączną kwotę 1.940,55 zł.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny, na podstawie 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c, zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że przyznaną kwotę wynagrodzenia obniżył do kwoty 1.940,55 zł, oddalając wniosek biegłego jak i zażalenie pozwanej w pozostałym zakresie w myśl art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.